

ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสำนักงานจังหวัด เขตพื้นที่ภาคใต้ประเทศไทย*

THE UNDERSTANDING ABOUT GOOD GOVERNANCE OF GOVERNOR'S OFFICE PERSONNEL IN SOUTHERN THAILAND

สมชัย ปราบริบูรณ์

Somchai Prabrat

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา

Hatyai Business School, Hatyai University, Songkhla, Thailand

นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว

Niwat Sawatkaew

ศรีบุญลักษณ์ เทพวารินทร์

Salanluk Thepvarin

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา

Faculty of Political Science, Hatyai University, Songkhla, Thailand

สมเกียรติ แก้วเกาะสบ้า

Somkiat Kaewkoksaba

สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี

Registration and Education Evaluation Office, Sukhothai Thammathirat Open University,

Nonthaburi, Thailand

E-mail: somchai@hu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ของประเทศไทย 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ บุคลากรระดับหัวหน้ากลุ่มงานและเจ้าหน้าที่ระดับทั่วไปของสำนักงานจังหวัด ในเขตภาคใต้ 626 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 239 คน ได้จากการสุ่มเลือกจังหวัด 3 จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง และ สงขลา แล้วทำการเก็บข้อมูลกับบุคลากรทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีและค่าเอฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) บุคลากรประจำ

* Received 2 February 2023; Revised 21 February 2023; Accepted 24 February 2023

สำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ของประเทศไทย มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีรวม 9 ด้าน เท่ากับ 6.10 คะแนน ($SD = 2.89$) สามารถเรียงลำดับคะแนนความเข้าใจจากมากไปหาน้อย คือ ความโปร่งใส ประสิทธิภาพ การตอบสนอง การมีส่วนร่วม ภาวะรับผิดชอบ ประสิทธิภาพ นิติธรรม การกระจายอำนาจ และความเสมอภาค ตามลำดับ 2) บุคลากรของสำนักงานจังหวัด ในเขตภาคใต้ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน และตำแหน่งงานต่างกันมีความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำนักงานจังหวัดควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคลากรเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสร้างบรรยากาศการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้นกว่าปัจจุบัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ธรรมาภิบาล, สำนักงานจังหวัด

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the knowledge and understanding of good governance principles for good home affairs management of provincial office personnel in southern Thailand and 2) compare the management conditions and corporate governance in line with good governance principles of provincial offices varied by personal factors. The population of this quantitative research was 626 heads and general officials of provincial offices in southern Thailand. The sample consisted of 239 participants randomly selected from three provinces, namely, Phatthalung, Trang and Songkhla. The data was collected from all cooperative personnel through a set of questionnaires and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, and F-test. The research showed that 1) the provincial office personnel had the mean of the knowledge and understanding of good governance principles for good home affairs management in total of 9 aspects at 6.10 points ($SD = 2.89$); sorted in descending order, they were transparency, efficiency, responsiveness, participation, responsibility, effectiveness, rule of law, decentralization, and equality, respectively. 2) The provincial office personnel with different genders, ages, education levels, years' experience, and positions had different opinions on the management conditions and corporate governance in line with good

governance principles statistically significant at .01. The provincial offices should promoting the exchange of knowledge and experiences among personnel in order to gain more knowledge and understanding of good governance principles for home affairs management and create an atmosphere of management and corporate governance in line with good governance principles.

Keywords: Management, Good Governance, Governor's Office

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กำหนดการบริหารราชการตามเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลขึ้นมา ดังนี้ คือ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักความเสมอภาค เพื่อให้ข้าราชการและหน่วยงานของรัฐ ได้นำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญ ต่อการบริหารของภาครัฐในหลายมิติ (ปธาน สุวรรณมงคล, 2558) กล่าวคือ ช่วยส่งเสริมให้ บุคลากรในภาครัฐให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐอย่างจริงจังมีการ ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็วและประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณมีความ คุ่มค่า โดยให้ความสำคัญกับผลสำเร็จหรือผลงานมากกว่าการทำเสร็จ มีการประเมินผลการ ปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ช่วยให้ระบบการบริหารภาครัฐมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้ บุคลากรตระหนักถึงความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชนและองค์กร ทำให้ระบบราชการเป็นระบบ เปิดและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างหลากหลายเป็น รูปธรรม ยึดกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการใช้ดุลพินิจหรือตามอำเภอใจ ทำให้ระบบบริหารภาครัฐเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้ อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และที่สำคัญคือ ทำให้บุคลากรภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญ ของคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้ให้บริการประชาชน สอดคล้อง กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีของประเทศไทยเกี่ยวกับระบบการบริหารภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” ให้บริการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) แต่อย่างไรก็ตามการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ หลายหน่วยงานประสบปัญหาในการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ระบุว่าระบบการ บริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทั้งในเรื่องการ ขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ การให้บริการประชาชนยัง

ไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ และการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินงานเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวง ที่ไม่เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่ง กำกับ เร่งรัด การปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวงให้เป็นไปตามนโยบาย การปฏิบัติงานราชการแบ่งเป็นงานราชการส่วนกลางและงานราชการส่วนภูมิภาค มีสำนักงานจังหวัดตั้งอยู่ภายในศาลากลางจังหวัดมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัด (ผู้อำนวยการระดับสูง) เป็นหัวหน้าหน่วยงาน แบ่งการปฏิบัติงานออกเป็นกลุ่มงานต่างๆ คือ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และ กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานราชการที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนทั่วไป ถือเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนเป็นอย่างมาก แต่ผลการประเมินระดับความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยของสถาบันดำรงราชานุภาพ ได้สรุปภาพรวมระดับธรรมาภิบาลจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีใน 8 ด้านจาก 9 ด้าน และผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ 1 ด้าน คือ ด้านความเสมอภาค แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของหลักธรรมาภิบาล พบว่า ด้านที่เป็นปัญหาใน 4 ลำดับแรกตามลำดับ คือ ด้านความเสมอภาค ด้านการระับผิดชอบ ด้านนิติธรรม และ ด้านประสิทธิภาพและความโปร่งใส เมื่อมองลึกในรายละเอียดพบว่า ยังมีประเด็นที่เป็นปัญหาเนื่องจากผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ อย่างเช่น ด้านประสิทธิผล มีปัญหาในเรื่องทรัพยากรบุคคล ด้านความความโปร่งใส มีปัญหาในเรื่องการร่วมตรวจสอบของสมาคมวิชาชีพ/สื่อมวลชนในโครงการต่างๆ ส่วนด้านความเสมอภาค พบว่า มีปัญหาทุกประเด็นตามเกณฑ์ชี้วัด เป็นต้น (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยของสถาบันดำรงราชานุภาพ, 2556) ส่วนจันทร์ฉาย น้อยท่างั่ว ได้สรุปผลการศึกษาความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ข้าราชการตำแหน่งวิชาการระดับชำนาญการ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลภาพรวมระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีความเข้าใจหลักธรรมาภิบาล อันดับที 1 คือ หลักความโปร่งใส รองลงมา คือ หลักคุณธรรม หลักความ

คุณค่า หลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม และอันดับสุดท้าย คือ หลักนิติธรรม ตามลำดับ (จันทร์ฉาย น้อยห้างหว้า, 2556)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ของประเทศไทย แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของของบุคลากรสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลไปปรับใช้นำไปสู่การแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ของประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ของประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีดำเนินการวิจัย เป็นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ บุคลากรประจำสำนักงานจังหวัด มีผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/กอง หัวหน้ากลุ่มงาน และ เจ้าหน้าที่ทั่วไป สังกัดสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด จำนวน 626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการสุ่มตามลำดับ ดังนี้ 1) สุ่มเลือกจังหวัด โดยแบ่งกลุ่มจังหวัดตามประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเขตตรวจราชการในภาคใต้ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2532) ออกเป็น 3 เขต คือ เขต 6 ได้แก่ จังหวัด ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พัทลุง เขต 7 ได้แก่ จังหวัด ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และ ตรัง และเขต 8 ได้แก่ จังหวัด สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกจังหวัดตัวแทนของแต่ละเขตเขตละ 1 จังหวัด ได้จังหวัดพัทลุง ตรัง และ สงขลา และ 2) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Taro Yamane, T. (Yamane, T, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จำนวนทั้งสิ้น 239 คน ต่อจากนั้นจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทุกระดับ โดยเก็บข้อมูลกับบุคลากรที่เต็มใจและสะดวกในการให้ข้อมูลทุกคนจนครบจำนวน 239 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และอายุงาน เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดตรวจสอบรายการ (Check-List) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นคำถามแบบเลือกตอบชนิดหลายตัวเลือก (Multiple Choices) จำนวน 20 ข้อ โดยที่แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกเพียงหนึ่งตัวเลือกเท่านั้น ถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล เป็นคำถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่ปรับปรุงข้อคำถามจากแบบสอบถามของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2554) จำนวนทั้งหมด 41 ข้อ แล้วหาคุณภาพของเครื่องมือ ตามลำดับ คือ 1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency :IC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ข้อคำถามที่ใช้ได้ต้องมีค่า IC มากกว่า 0.50 แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยพิจารณาจากค่า Item-Total Correlation ที่ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 และค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) พบว่า แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) เท่ากับ .929 และแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) เท่ากับ .965 แปลความได้ว่าเครื่องมือวิจัยมีความเที่ยงในระดับสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่ทั่วไปจนถึงบุคลากรระดับสูงในสำนักงานจังหวัด ด้วยแบบสอบถามที่ สร้างขึ้น โดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ผ่านผู้ประสานงานแต่ละจังหวัด และเข้าเก็บข้อมูลด้วยตนเองกรณีที่แบบสอบถามที่ได้รับคืนไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย การตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency :IC)

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการวิเคราะห์ค่า Item-Total Correlation และค่าความเที่ยงโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

4.2 สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 สถิติเชิงอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 3 กลุ่ม ขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วยค่าสถิติ F-test แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยค่าสถิติของ เชฟเฟ (Scheffe) กรณีที่ความแปรปรวนของประชากรเท่ากัน (Homogeneity of variances) และค่าสถิติของ Tamhane's T2 กรณีที่ความแปรปรวนของประชากรไม่เท่ากัน (Heterogeneity of variances)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 239 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.81 (131 คน) และเพศชาย ร้อยละ 45.19 (108 คน) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 45.19 (108 คน) และน้อยที่สุดคือ 31-40 ปี ร้อยละ 17.99 (43 คน) กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาปริญญาโท มากที่สุด ร้อยละ 36.82 (88 คน) รองลงมาคือ ปริญญาตรี ร้อยละ 36.40 (87 คน) ส่วนต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 9.21 (22 คน) ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทั่วไประดับฝ่าย/กลุ่ม ร้อยละ 72.38 (173 คน) รองลงมาคือตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/กอง ร้อยละ 15.06 (36 คน) และน้อยที่สุดคือตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ ร้อยละ 3.35 (8 คน) กลุ่มตัวอย่างมีอายุงานระหว่าง 21-25 ปี มากที่สุด ร้อยละ 45.61 (109 คน) รองลงมาคือ 1-5 ปี ร้อยละ 16.32 (39 คน) และน้อยที่สุดคือ อายุงาน 6-10 ปี ร้อยละ 2.09 (5 คน)

2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

จากการวัดความรู้ความเข้าใจต่อหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีรวม 9 ประเด็น ของบุคลากรสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ด้วยแบบวัดความรู้ความเข้าใจ จำนวน 20 ข้อ ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดไม่ได้คะแนน คะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจเท่ากับ 6.10 คะแนน (SD =2.89) ส่วนความถี่และร้อยละของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อคำถามของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีทั้ง 9 ประเด็น มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	ตอบถูก	
	คน	ร้อยละ
ประสิทธิผล		
การปฏิบัติราชการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณดำเนินการ	21	8.79
สามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ	22	9.21
การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	87	36.40
ประสิทธิภาพ		
การบริหารราชการโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่ใช้ทรัพยากรต้นทุนแรงงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด	173	72.38
การบริหารราชการโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่ใช้ทรัพยากรต้นทุนด้านเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด	88	36.82
การตอบสนอง		
การให้บริการที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	65	27.20
การให้บริการที่สามารถตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	173	72.38
การรับผิชอบ		
การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	43	17.99
การแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ	87	36.40
ความโปร่งใส		
องค์กรมีกระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย	153	64.02
ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี	153	64.02
ประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้	175	73.22

ตารางที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	ตอบถูก	
	คน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วม		
การที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งองค์กรมีการเปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้	42	17.57
การที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสได้ร่วมกันแสดงทัศนะ เสนอปัญหา แนวคิด รวมถึงแนวทางแก้ปัญหาและการพัฒนาองค์กร	130	54.39
การกระจายอำนาจ		
การมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร	22	9.21
การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนกลางให้แก่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชนดำเนินการแทน	18	7.53
นิติธรรม		
การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารงานราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ	44	18.41
การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วน	21	8.78
ความเสมอภาค		
การได้รับการปฏิบัติและรับบริการอย่างเท่าเทียมกัน	15	6.28
การจัดทำมาตรฐานของกระบวนการทำงานและการให้บริการที่บูรณาการเข้ากับเสมอภาคและกำหนดเป็นระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน	16	6.70

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ก่อนที่จะวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบ F-test ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้านความเท่ากันของความแปรปรวนของคะแนนระหว่างประชากรแต่ละกลุ่ม ถ้าหากความแปรปรวนเท่ากัน กล่าวคือ Levene's test ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} > .05$) จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe แต่ถ้าไม่เท่ากัน กล่าวคือ ค่าสถิติทดสอบ Levene มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} \leq .05$) ก็จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane's T2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตาม

หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ช่วงอายุงาน และตำแหน่งงาน เป็นดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดในภาคใต้ เพศชายมีความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสถิติ คือ $t(188) = 3.10$, $p = .00$

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสถิติ คือ $F(3, 235) = 54.96$, $p = .00$ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มประชากรมีความแตกต่างกันจึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Dunnett T2 พบว่า (1) กลุ่มที่มีอายุ 41-50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ ไม่เกิน 30 ปี และ 31-40 ปี (2) กลุ่มที่มีอายุ 51-60 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี

3.3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสถิติ คือ $F(3, 235) = 47.18$, $p = .00$ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มประชากรมีความแตกต่างกันจึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane's T2 พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ ที่เหลือทั้งสามกลุ่ม คือ กลุ่มต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาโท

3.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสถิติ คือ $F(6, 232) = 59.55$, $p = .00$ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มประชากรมีความแตกต่างกันจึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane's T2 พบว่า (1) กลุ่มที่มีอายุงานมากกว่า 30 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อายุงาน 0-10 ปี และ 11-20 ปี (2) กลุ่มที่มีอายุงาน 21-30 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อายุงาน 0-10 ปี และ 11-20 ปี (3) กลุ่มที่มีอายุงาน 11-20 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่อายุงาน 0-10 ปี

3.5 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสถิติ คือ $F(3, 235) = 45.93$, $p = .00$ ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มประชากรมีความแตกต่างกันจึงเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane's T2 พบว่า (1) หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ และเจ้าหน้าที่ทั่วไป (2) หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเจ้าหน้าที่ทั่วไป

ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	n	M	SD	Levene's test		ANOVA/ t-tset		ผลการเปรียบเทียบ รายคู่
				F	p	F	p	
เพศ				41.60**	.00	3.10**	.00	ผู้ชาย > ผู้หญิง
ชาย	108	3.68	0.19			(t)		
ผู้หญิง	131	3.55	0.42					
ช่วงอายุ				137.18**	.00	54.96**	.00	1) 41-50 ปี > ไม่เกิน 30 ปี, 31-40 ปี
ไม่เกิน 30 ปี	44	3.32	.44					2) 51-60 ปี > ไม่เกิน 30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี
31-40 ปี	43	3.46	.22					
41-50 ปี	108	3.63	.19					
51-60 ปี	44	4.00	.22					
ระดับการศึกษา				27.32**	.00	47.18**	.00	ปริญญาตรี < ปริญญาโท, มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. และต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	22	3.78	.03					
ตอนปลาย								
มัธยมศึกษา	42	3.76	.25					
ตอนปลาย/ปวช.								
ปริญญาตรี	87	3.33	.31					
ปริญญาโท	88	3.77	.28					
อายุงาน				198.04**	.00	59.55**	.00	1) มากกว่า 30 ปี > 0-10 ปี, 11-20 ปี
0-10 ปี	44	3.32	.44					2) 21-30 ปี > 0-10 ปี, 11-20 ปี
11-20 ปี	21	3.51	.00					3) 11-20 ปี > 0-10 ปี
21-30 ปี	130	3.69	.17					
มากกว่า 30 ปี	44	3.73	.49					
ตำแหน่งงาน				17.72**	.00	45.93**	.00	1) หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์ > ผู้อำนวยการ, หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ, เจ้าหน้าที่ทั่วไป
ผู้อำนวยการ	36	3.70	0.07					2) หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ > เจ้าหน้าที่ทั่วไป
หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์	22	4.22	0.00					
หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ	8	3.74	0.07					
เจ้าหน้าที่ทั่วไป	173	3.51	0.32					

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของบุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดในเขตภาคใต้ ซึ่งแบ่งเป็น 9 องค์ประกอบ คือ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การตอบสนอง การรับผิดชอบ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ นิติธรรม และความเสมอภาค พบว่า ความรู้ ความเข้าใจเฉลี่ยเท่ากับ 6.10 คะแนน คำถามที่มีคนตอบถูกมากที่สุด คือ ด้านความโปร่งใส รองลงมาเป็น ด้านประสิทธิภาพ ส่วนคำถามที่มีคนตอบถูกน้อยที่สุดคือ ด้านการกระจายอำนาจ และด้านประสิทธิภาพ จะเห็นว่าคะแนนความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยมีคะแนนค่อนข้างต่ำ สามารถอภิปรายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาถึงแม้จะมีตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการจนถึงระดับปฏิบัติการทั่วไป แต่ส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรของรัฐในระดับปฏิบัติการทั่วไปซึ่งการทำงานเป็นไปในลักษณะที่เหมือนกันหรือคล้ายกันทุกวัน ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมเพื่อทบทวนหรือส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอย่างสม่ำเสมอมีการเก็บข้อมูลด้วยการทำแบบทดสอบด้วยคำถามแบบหลายตัวเลือกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 9 องค์ประกอบ ทำให้ได้คะแนนรวมต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่ประเมินความรู้ความเข้าใจโดยการรายงานตนเองของผู้ถูกประเมินทำให้ผลการวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป เช่น จันทร์ฉาย น้อยห้างหว้า ที่พบว่า ข้าราชการตำแหน่งวิชาการระดับชำนาญการ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลภาพรวม ระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลอันดับที่ 1 คือ หลักความโปร่งใส รองลงมา คือ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักความมีส่วนร่วม และอันดับสุดท้าย คือ หลักนิติธรรม ตามลำดับ (จันทร์ฉาย น้อยห้างหว้า, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับนันทนา ดำริขัฒตระกูล ที่ได้ศึกษาความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการพลเรือนในพระองค์พระราชวังสนามจันทร์ สำนักพระราชวัง ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ พระราชวังสนามจันทร์ สำนักพระราชวัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเข้าใจอันดับที่หนึ่ง คือ ด้านหลักความโปร่งใส อันดับที่สองคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ อันดับที่สาม คือ ด้านหลักคุณธรรม อันดับสี่คือ ด้านหลักนิติธรรม อันดับห้า คือ ด้านหลักความคุ้มค่า และอันดับสุดท้าย คือ ด้านหลักความมีส่วนร่วม ตามลำดับ (นันทนา ดำริขัฒตระกูล, 2556)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานการ

วิจัยที่ระบุไว้ว่า บุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดในภาคใต้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมีความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน กล่าวคือ (1) เพศชายมีความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล สูงกว่าเพศหญิง (2) กลุ่มที่มีอายุ 41-50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี และ 31-40 ปี (2) กลุ่มที่มีอายุ 51-60 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี (3) กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ (4) หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ และเจ้าหน้าที่ทั่วไป (5) หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเจ้าหน้าที่ทั่วไป สามารถอธิบายได้ว่าการที่บุคลากรประจำสำนักงานจังหวัดที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ นั้น เนื่องจากสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา และเป็นไปได้ว่าความคาดหวังต่อหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรระดับปริญญาตรีสูงกว่าสภาพความเป็นจริงเมื่อเทียบกับบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอื่น ๆ ดังนั้น จึงมีคะแนนความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลต่ำกว่าทุกๆ กลุ่มนั่นเอง สอดคล้องบางส่วนกับ สมบัติ ฤทธิฤทธิ์ ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 4 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย จำนวน 80 คน พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ในขณะที่ข้าราชการที่มีตำแหน่งและระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน (สมบัติ ฤทธิฤทธิ์, 2553)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยประเด็นความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลฯ ในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ความโปร่งใส ประสิทธิภาพ การตอบสนอง การมีส่วนร่วม การรับผิดชอบ ประสิทธิภาพ นิติธรรม การกระจายอำนาจ และความเสมอภาค ตามลำดับนั้นซึ่งใช้แบบทดสอบวัดนั้นร้อยละของการเข้าใจกายร่วมของหลักการธรรมาภิบาลที่เชื่อมโยงกับงานที่ทำอยู่ของบุคลากรสำนักงานจังหวัดนั้นยังเข้าใจประเด็นได้เพียงร้อยละ 31 สำหรับเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลนั้น พบว่า เพศ อายุ อายุงาน ระดับการศึกษา และตำแหน่งงานต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการ

และการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์. ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากจะมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ดังนั้นสำนักงานจังหวัดควรมีการวัดและประเมินเพื่อให้ทราบว่ากลุ่มไหนที่มีความรู้ความเข้าใจมากแล้วกำหนดนโยบาย/แนวทางปฏิบัติให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับกลุ่มที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1) ผู้ที่สนใจสามารถทำวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดระหว่างบุคลากรภายในกับบุคลากรภายนอกที่ใช้บริการหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับสำนักงานจังหวัด 2) ที่ผู้สนใจสามารถทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงการพัฒนา วิธีการ เครื่องมือสำหรับวัดและประเมินการบริหารจัดการและการกำกับดูแลองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานจังหวัดให้มีคุณภาพสามารถวัดได้ตรงกับคุณลักษณะจริงและครอบคลุมหลักธรรมาภิบาลครบทุกองค์ประกอบและมีมิติ

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ฉาย น้อยห้างหัว. (2556). ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยทองสุข.
- นันทนา ดำริเข็มตระกูล. (2556). ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการพลเรือนในพระองค์พระราชวังสนามจันทร์ สำนักพระราชวัง. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยทองสุข.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมบัติ ภูศรีฤทธิ์. (2553). ความคิดเห็นของข้าราชการต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลัก ธรรมชาติของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรีเมียร์โปร จำกัด.

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยของสถาบันดำรงราชานุภาพ. (2556). ประเมินระดับความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรตามหลักธรรมชาติของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. ใน รายงานวิจัยสถาบันดำรงราชานุภาพ. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2532). เขตตรวจราชการ. เรียกใช้เมื่อ 16 ตุลาคม 2557 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เขตตรวจราชการ>

Yamane, T. (1967). Taro Statistic : An Introductory Analysis. New York: Harper & row.